

Guía Docente				
Datos Identificativos				2019/20
Asignatura (*)	Biblioteconomía		Código	710G02012
Titulación	Grao en Información e Documentación			
Descriptorios				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuadrimestre	Segundo	Obrigatoria	6
Idioma	Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Humanidades			
Coordinación	Ameneiros Rodríguez, María Rocío	Correo electrónico	rocio.ameneiros@udc.es	
Profesorado	Ameneiros Rodríguez, María Rocío	Correo electrónico	rocio.ameneiros@udc.es	
Web	www.udc.es/humanidades			
Descrición xeral	A materia constitúe unha introducción á Biblioteconomía e ás bibliotecas no contorno dixital. Os seus obxectivos son: -A comprensión e o coñecemento do papel das bibliotecas na sociedade, e o seu valor para as comunidades. -A comprensión e o coñecemento das funcións, procesos técnicos e servizos das bibliotecas. -A comprensión e o coñecemento dos distintos tipos de bibliotecas e as funcións das mesmas. -O desenvolvemento de habilidades informativas no uso e aproveitamento das bibliotecas. -A adquisición dunha formación profesional básica para a realización de tarefas profesionais nas bibliotecas.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Coñecemento da natureza da información e dos documentos, dos seus diversos modos de produción e do seu ciclo de xestión, dos aspectos legais e éticos do seu uso e transferencia, e das fontes principais de información en calquera soporte, e ao longo do tempo.
A2	Coñecemento, comprensión, aplicación e valoración dos principios teóricos e metodolóxicos, e das técnicas para a planificación, organización e avaliación de sistemas, unidades e servizos de información.
A3	Coñecemento, comprensión e aplicación dos principios teóricos e metodolóxicos, e das técnicas para a creación e autentificación, reunión, selección, organización, representación, preservación, recuperación, acceso, difusión e intercambio, e avaliación da información e dos recursos informáticos.
A4	Coñecemento, comprensión e aplicación dos principios teóricos e metodolóxicos para o estudo, a análise, a avaliación e a mellora dos procesos de produción, transferencia e uso da información e da actividade científica.
A5	Coñecemento e aplicación das tecnoloxías da información que se emprega nas unidades e servizos de información e nos procesos e transferencia da información.
A6	Coñecemento da realidade nacional e internacional en materia de políticas e servizos de información e das industrias da cultura
A7	Habilidades para analizar, asesorar e formar a produtores, usuarios e clientes de servizos de información, así como nos procesos de negociación e comunicación
B1	Que os estudantes demostrasen posuír e comprender coñecementos nun área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e adoitan encontrarse a un nivel que, se ben se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algún aspecto que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
B2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrar por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
B3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan una reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
B4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado como non especializado
B5	Que os estudantes desenvolverán aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender os estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B6	Capacidade de análise e de síntese aplicada á xestión e organización da información
B7	Capacidade da xestión da información relevante

C2	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C3	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solución baseadas no coñecemento e orientadas cara o ben común
C4	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras
C5	Valorar críticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas a os que deben de enfrontarse
C6	Asumir como profesional e cidadán a importancia do aprendizaxe ao longo da vida
C7	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade
C8	Aprender a aprender
C11	Traballar de xeito autónomo con iniciativa
C12	Traballar de xeito colaborativo
C13	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional
C15	Capacidade de organización e planificación do traballo propio
C16	Capacidade de integración en equipos multidisciplinares
C17	Recoñecemento da diversidade y multiculturalidade no ámbito do exercicio profesional

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Coñecemento da Biblioteconomía no marco das Ciencias da Información e a súa relación con outras Ciencias Sociais		A2 A5	
Dominio do vocabulario e terminoloxía da materia		A1	B4 B7 C5 C6 C8 C11 C12
Coñecemento do sistema galego e español de bibliotecas		A2 A3 A6 A7	B4 B5 B6 C3 C5 C6 C7
Formación de profesionais que poden desenvolver as súas funcións en bibliotecas e noutras unidades de información		A2 A4 A5 A6 A7	B1 B4 B5 B6 C3 C4 C5 C6 C13 C15 C16 C17
Desenvolvemento de habilidades informativas no uso dos recursos das bibliotecas e doutras unidades de información			B2 B3 C2

Contidos	
Temas	Subtemas
Módulo 1. Biblioteconomía e Ciencias da Información	Tema 1. Concepto de Biblioteca. A Biblioteconomía e as súas relacións con outras disciplinas
Módulo 2. Os procesos técnicos nas bibliotecas	Tema 2. As coleccións: introducción á formación e organización Tema 3. O catálogo

Módulo 3. Servizos das bibliotecas	Tema 4. Servizos de consulta e préstamo Tema 5. Servizos de información e formación de usuarios. A alfabetización informacional Tema 6. A web institucional e a creación de contidos. Contidos dixitais: modelos institucionais e participativos (crowdcontent)
Módulo 4. Tipoloxía de bibliotecas	Tema 7. Bibliotecas públicas e escolares Tema 8. Bibliotecas universitarias e especializadas Tema 9. Bibliotecas nacionais
Módulo 5. Cooperación, sistemas e redes bibliotecarias	Tema 10. Sistemas bibliotecarios. O sistema bibliotecario español e galego. Redes e consorcios de bibliotecas

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A1 A2 A3 A5 A6 B6 C3 C5	21	15	36
Traballos tutelados	A3 A6 B1 B5 B7 C4 C6 C8 C12 C13 C15 C16 C17	4	25	29
Portafolios do alumno	A3 A7 B2 B3 B5 B7 C2 C7 C11	21	25	46
Proba mixta	A1 A2 A3 A4 A5 A6 B4 C5	4	30	34
Atención personalizada		5	0	5
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Exposición oral por parte da profesora, complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución dalgunhas preguntas dirixidas aos alumnos, coa finalidade de transmitir os coñecementos fundamentais da materia e facilitar a aprendizaxe. Fundamentarase na exposición de contidos teóricos, a visualización de exemplos e a resolución de dúbidas por parte da profesora.
Traballos tutelados	Traballo en grupo de aprendizaxe independente dos alumnos orientado á aplicación dos conceptos e as técnicas da materia, contando sempre coa atención personalizada e o seguimento da profesora. Elaborarase seguindo as pautas formais e de contido indicadas.
Portafolios do alumno	Carpeta de traballo dos alumnos que deben entregar periódicamente e no prazo estipulado á profesora coas distintas actividades plantexadas: resumos e análises de lecturas, esquemas e contido teórico-práctico, exercicios prácticos, exposicións orais e probas escritas para o seguimento dos coñecementos adquiridos.
Proba mixta	Proba que pode combinar preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación sobre os contidos teóricos e prácticos da materia para a avaliación dos coñecementos adquiridos.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Sesión maxistral	Resolver dúbidas, ampliar formulacións, suxerir actividades e distintas formas de traballo que axuden aos alumnos na súa aprendizaxe. Seguimento personalizado e constante de cada unha das tarefas desenvolvidas polos alumnos.
Traballos tutelados	
Proba mixta	
Portafolios do alumno	Este tipo de atención terá especial peso no traballo tutelado, para o cal a profesora irá marcando as pautas a seguir en cada caso, podendo propor as variacións ou modificacións necesarias. Na medida do posible, intentarase facilitar a atención personalizada a aqueles alumnos con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	A3 A6 B1 B5 B7 C4 C6 C8 C12 C13 C15 C16 C17	Valorarase a adecuación do traballo presentado ao tema proposto, o contido, con especial interese nas achegas dos alumnos respecto ás fontes e á bibliografía utilizada, a coherencia da súa estrutura, a redacción e a presentación. Valoración, polo tanto, de contidos, achegas innovadoras, sentido crítico e argumentación. Entregarase na data indicada pola profesora. Non se avaliarán os traballos presentados fóra de prazo, con faltas de ortografía ou aqueles que incumpran as indicacións prescritas para a súa elaboración.	30
Proba mixta	A1 A2 A3 A4 A5 A6 B4 C5	Avaliaranse os contidos das respostas, a adecuación das mesmas ás preguntas realizadas, a capacidade de argumentación, o emprego da terminoloxía, a expresión escrita, a capacidade de razoamento (argumentar, relacionar, etc.), a creatividade e o espírito crítico. Non se corruxirán aquelas respostas que conteñan faltas de ortografía ou non contesten ó tema exposto.	50
Portafolios do alumno	A3 A7 B2 B3 B5 B7 C2 C7 C11	Valorarase a adecuación do portafolios presentado aos temas propostos para cada actividade, o contido, con especial interese nas achegas dos alumnos, a coherencia da súa estrutura, a redacción e a presentación. En cada unha das actividades valorarase, polo tanto, a capacidade de análise e resolución de problemas, as habilidades informativas e a expresión oral e escrita. Entregarase cada actividade na data indicada pola profesora. Non se avaliarán as actividades presentadas fóra de prazo, con faltas de ortografía ou aquelas que incumpran as indicacións prescritas para a súa elaboración.	20

Observacións avaliación

Requisitos imprescindibles:

- Para superar a materia é necesario aprobar cada unha das partes que compoñen a metodoloxía de traballo da mesma, é dicir, se un alumno non supera o traballo tutelado non se lle avaliarán o resto de actividades e viceversa.
- Para superar cada unha das partes que compoñen a metodoloxía de traballo é preciso realizar nos tempos indicados todas as actividades propostas.
- Os alumnos que non entreguen ou non superen o traballo tutelado e o portafolios completo, e os alumnos con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia serán avaliados nos exames oficiais dos contidos teóricos e prácticos da materia (cualificación: 100%).

Fontes de información

Bibliografía básica	Boletín de la Asociación Andaluza de Bibliotecarios. Málaga: Asociación Andaluza de Bibliotecarios, 1984-Boletín de ANABAD. Madrid: Asociación Nacional de Archiveros, Bibliotecarios, Museólogos y Documentalistas, 1950-Carrión Gutiez, Manuel. Manual de bibliotecas. 2ª ed., 3ª reimp. Salamanca: Fundación Germán Sánchez Ruipérez, 2001Cuevas, Aurora; Simeão, Elmira (coords.). Alfabetización informacional e inclusión digital: hacia un modelo de infoinclusión social. Gijón: Trea, 2011Drake, Miriam A., ed. Encyclopedia of library and information science. 2nd. ed. New York: Marcel Dekker, [2003-2005]Fernández y Fernández-Cuesta, Paz. Bibliotecas y personas: hacia un nuevo enfoque en biblioteconomía. Gijón: Trea, 2005 García Martínez, Ana Teresa. Sistemas bibliotecarios: análisis conceptual y estructural. Oviedo: Trea, D.L. 2006Gimeno Perelló, Javier; López López, Pedro; Morillo Calero, Mª Jesús (coords.). De volcanes llena: biblioteca y compromiso social. Gijón: Trea, D.L. 2007López Gómez, Pedro; Santos Paz, José Carlos (eds.). Guía para bibliotecas escolares. A Coruña: Universidade da Coruña, 2009López López, Pedro; Gimeno Perelló, Javier (coords.). Información, conocimiento y bibliotecas en el marco de la globalización neoliberal. Gijón: Trea, D.L. 2005Lozano Díaz, Roser. La biblioteca pública del siglo XXI: atendiendo clientes, movilizandolos personas. Gijón: Trea, D.L. 2006Magán Wals, José Antonio (coord.). Tratado básico de biblioteconomía. 4ª ed. rev. y act. Madrid: Universidad Complutense, 2002Magán Wals, José Antonio (coord.). Temas de biblioteconomía universitaria y general. Madrid: Editorial Complutense, [2002]Martínez de Sousa, José. Diccionario de bibliología y ciencias afines. 3ª ed. corr. y notablemente aum. Gijón (Asturias): Trea, [2004]Merlo Vega, José Antonio. (2012). Acción ante la recesión: el compromiso de las bibliotecas con los ciudadanos [En línea]. En: Boletín de la Asociación Andaluza de Bibliotecarios [En línea], n. 104, Julio-Diciembre, pp. 65-91.Mouren, Rapjaële et Peignet, Dominique. Le Métier de bibliothécaire. 10è ed. [S.I.]: Editions du Cercle de la Librairie, cop. 2003Orera Orera, Luisa (ed.). Manual de Biblioteconomía. 3ª reimp. Madrid: Síntesis, 2002Orera Orera, Luisa (ed.). La biblioteca universitaria análisis en su entorno híbrido. Madrid: Síntesis, [2005].Pérez Pulido, Margarita; Herrera Morillas, José Luis. Teoría y nuevos escenarios de la biblioteconomía. 2ª ed. aum. Buenos Aires: Alfagrama, 2006Saorín Pérez, Tomás; Mª Verónica de Haro de San Mateo (coords.). Contenidos digitales locales: modelos institucionales y participativos. Madrid: Arco Libros, 2011Seminario Internacional La Biblioteca un agente social para el desarrollo de la lectura. Santiago (Chile). 2013: La Biblioteca un agente social para el desarrollo de la lectura. Santiago: Embajada de España, 2014. Disponible en: <a 238="" 44="" 655="" 687"="" href="http://www.google.es/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CCIQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.aecid.es%2FCentro-Documentacion%2FDocumentos%2FPublicaciones%2520coeditadas%2520por%2520AECID%2FLibro_Digital_Semin_Bibliotecologia%2520%252015%252004%25202014%2520red uc.pdf&ei=CSaNVcmuIPWU4iXIBg&usq=AFQjCNFtwW5OT-Mzf05TnDXGKnIWubpldw&bvm=bv.96782255,d.24Stueart, Robert D. International librarianship: a basic guide to global knowledge Access. Lanham (Maryland): Scarecrow, 2007</p> </td></tr> <tr> <td data-bbox=">Bibliografía complementaria	A profesora proporcionará nas clases bibliografía específica para cada un dos temas e actividades a desenvolver, co fin de adecuar e actualizar de maneira continua os contidos da materia.
----------------------------	---	---

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Planificación e Xestión de Unidades de Información/710G02021

Xestión da Colección/710G02027

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías